



Yolsuzlukla Mücadele ve İyi Yönetim

Cemal YILDIZER
Mersin Vali Yardımcısı

cemalyildizer@hotmail.com



Yolsuzlukla Mücadele ve İyi Yönetim



Başarıya giden yol....

Parlak hedeflere giden yolların sarp ve engelli olmayanına rastlanılmaz. Bu yollardan geçebilmek için çok dikkatli olmak gerekir.

Yaşadığımız bu dünyada da başarının ölçüsü başta akıl ve bilgi olmak üzere, planlı, programlı, zamanlı ve düzenli bir şekilde çok çalışmaya bağlıdır.

Kararlı, tutarlı, ilkeli, duyarlı, sorumlu, erdemli, adaletli ve inançlı bir **insan olmak** ise en başta gelen koşuldur.





Gerek akademik çevrelerde ve gerekse ilgili kuruluşlarda kabul edilen en yaygın ve genel kabul görmüş tanımlamaya göre yolsuzluk;

“kamu gücünün özel çıkarlar amacıyla kötüye kullanılmasıdır.”





Ayrıntılı olarak bakıldığında yolsuzluk aşağıdaki biçimlerde tanımlanabilir:

1. Para ya da mal karşılığında, kamu görevlisinin ayrıcalıklı işlem yapmasıdır.
2. Kamu görevlisinin parasal ya da diğer ödüller karşılığında bu çıkarı sağlayanlar yararına işlem yapmasıdır.
3. Kamu görevlilerinin yapılmaması gereken işleri çabuklaştırmaları karşılığında çıkar sağlamalarıdır.

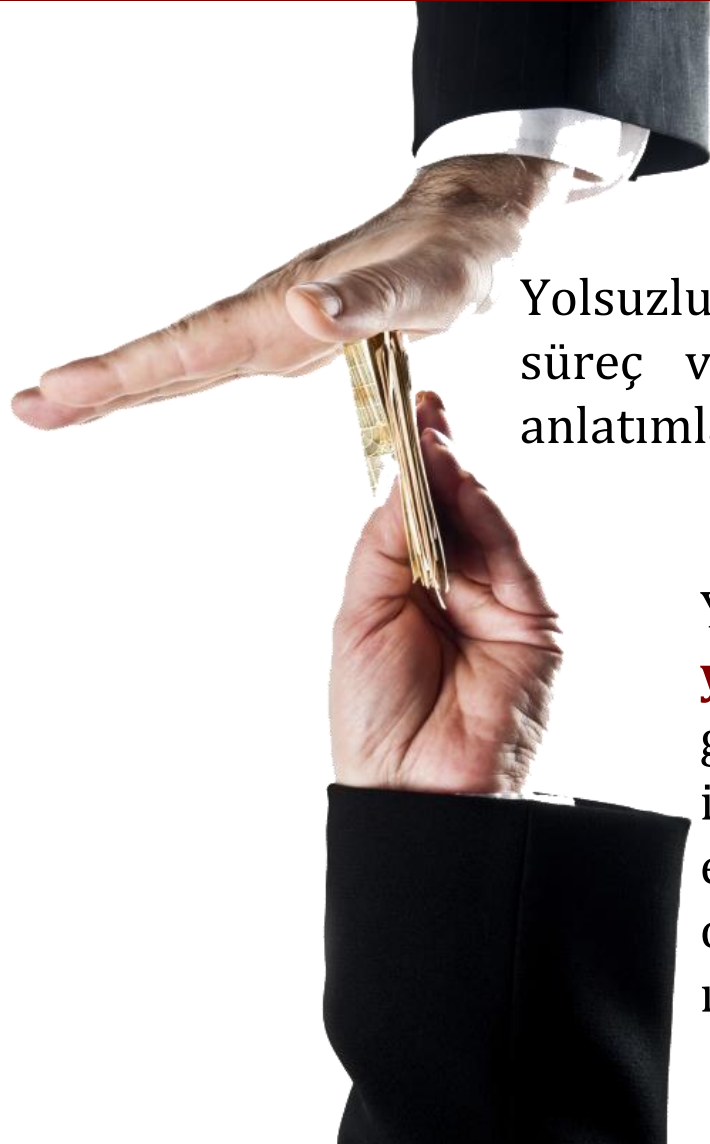




Ayrıntılı olarak bakıldığında yolsuzluk aşağıdaki biçimlerde tanımlanabilir:

4. Parasal olan ya da olmayan kişisel kazançlar için yetkinin kötüye kullanımudur.
5. Kişisel ya da politik kazanç amacıyla devlet yetkisinin yasadışı kullanımudur.
6. Kamu hizmeti gören kişinin özel amaçları ya da maddesel çıkarlar için normal görev davranışlarından sapmalarıdır.
7. Kişisel amaçlar için, kamu görevlilerinin kurallara aykırı biçimde davranışlarıdır





Yolsuzlukla mücadelede en etkin yol, yolsuzluğu oluşturan süreç ve nedenleri ortadan kaldırmaktır. Bir başka anlatımla **yolsuzluğu yolsuz bırakmaktır.**

Yolsuzluğun tek nedeni olarak “... **Kötü yönetim yapılanmasını kötü kanunu ve kötü insanı ...**” görmek, yolsuzluk olgusuna temelsiz yaklaşımı ifade eder. Dolayısıyla yolsuzluğun nedenlerinin, ekonomik, siyasal, kültürel ve sosyal yapı başta olmak üzere bir çok alanda aranması ve gün ışığına çıkarılması gerekmektedir.



Yolsuzluk Nedenleri



Nitekim TBMM Yolsuzlukları Araştırma Komisyonu Raporunda; “
...Yolsuzluğun tanımı ve temel unsurları dikkate alındığında siyasal,
yapısal ve yönetsel alanların öne çıktığı,



Yönetsel yaklaşıma göre, kamu sektöründe, ücretler, tazminat sistemi, atama, yolsuzlukla mücadele düzenlemeleri ve uygulama mekanizmaları dahil olmak üzere, örgütlenme ve yönetim tarzının yolsuzluğa neden olduğu,

Yapısal yaklaşıma göre, ekonomik, coğrafi, kültürel, sosyolojik ve siyasi-kurumsal unsurların siyasal yolsuzluğu teşvik ettiği ya da önlediği

Siyasal yaklaşıma göre ise, hükümetin çeşitli konularda politika oluşturmak için tercih ettiği modellerin kamu görevlilerinin davranışlarını biçimlendirmede oynadığı role dikkati çektiği....





1.Yönetmel Nedenler:

- **Bürokratik Nedenler;** Bürokrasi, toplumu yöneten siyasetin aldığı kararları, işbölümü ve uzmanlaşma esasına dayalı olmakla yükümlü olan bir yapıdır. Ancak ülkemizde kamu bürokrasisinin en belirgin özelliği ise, siyaset ile iç içe geçmesi ve siyasetin bürokrasi üzerindeki mutlak etkisidir.





- **İdari usul eksikliği;** Kamu hizmetine ilişkin işlemlerin ve uygulama usullerinin kurallarla düzenlenmesi gerekir. Ülkemizde, söz konusu usuller tek bir yasada toplanmamış, farklı yasal düzenlemelerle ve Danıştay kararlarıyla ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu dağınıklık, idareye çalışma usullerini belirleme konusunda geniş olanaklar tanımaktadır. Bu yapı, iş ve işlemlerin uzamasına ve aynı soruna çelişkili çözümler üretilmesine veya hak kaybına neden olmaktadır. Bunun sonucu olarak iş sahipleri ya vazgeçmek ya da yasal olmayan yollara başvurmak zorunda kalmaktadır. Dolayısıyla idari usul noksanlığı, yolsuzluk ve rüşvetin oluşumu için elverişli bir ortam yaratmaktadır.





- **Kamusal İstihdam Sorunları;** Aşırı istihdam, verimli çalışmanın ve performans (başarım) kriterlerinin net bir biçimde ortaya konmanın önünde engel oluşturmakta ve kamudaki hantal yapıyı iyice ağırlaştırmaktadır. Aşırı istihdamın bir sonucu olarak, kamu sektöründeki ücretlerin azlığı olgusu, yolsuzlukları itici bir diğer unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Bir diğer önemli konu ise, kamu sektöründe çalışanların ücretlerindeki dengesizlikler ve adaletsizliklerdir. Bu yapıda; meşru olmayan yollara başvurulmasının bir nedeni olarak gösterilmektedir.

Bir başka sorun ise, üst düzey yöneticilerin çok sık değiştirilmesidir. Bu gelenek, tedirginlik yaratmakta ve üst düzey yöneticilerin etkin ve verimli çalışmasını engellemektedir.





- **Saydamlıkla ilgili sorunlar;** Saydamlık, bir konu ile ilgili yasaların, düzenlemelerin kamuya açıklanması, ilgili taraflara yasalar ve düzenlemelerdeki değişikliklerin duyurulması ve nihayet yasa ve düzenlemelerin standart, tarafsız ve akılcı bir şekilde kullanılmasıdır. Saydam bir yönetimde, yönetenlerin kamunun kaynaklarını nasıl ve hangi amaçlara yönelik olarak kullandıkları konusunda gerekli bilgilerin vatandaşlara ulaşmasını sağlayan yöntemler bulunmakta ve dolayısıyla kamusal kaynakların etkin ve verimli biçimde kullanımı sağlanabilmektedir.

Ülkemizde ise, kamu yönetimi açısından bilgi sunma ve vatandaş açısından bilgi edinme hakkı konusunda 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu ve Bu Kanunun Uygulamasına İlişkin Esas ve Usullerini Düzenleyen Yönetmelik yayınlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Önemli bir düzenlemedir.





- **Hesap verme mekanizmalarının eksikliği;** hesap verme sorumluluğu, kamu yönetiminin her kademesindeki yetkilerin tasarruflarından dolayı ilgili makamlara ve kişilere açıklamalarda bulunması, tasarruflarını gerekçelendirmekle yükümlü olması ve hiçbir makamın inceleme ve denetim kapsamı dışında tutulmaması anlamına gelmektedir. Hesap verme sorumluluğu yapılanın ya da yapılmayanın, yapılmakta olan ya da yapılması planlananın değerlendirilmesine olanak sağlamaktadır.





Hesap verme mekanizmalarının eksikliği

Ülkemizde görev ve sorumluluk dağılımı, açık biçimde yapılmamıştır. Bu nedenle, kamu kurumlarının sundukları hizmetlere ilişkin standartların belirlenmesi, kurumsallaşmanın sağlanması ve böylece hesap verme sorumluluğunun netleştirilmesi gerekmektedir. Aksi durumlar, yolsuzluk eğilimlerini artmasına, bu yönde suç işlemeye eğilimli kişileri cesaretlendirmektedir.





- **Kamusal denetim yetersizliği;** Denetim, ekonomik faaliyet ve olaylarla ilgili olarak gerçekteşmiş sonuçları, önceden belirlenmiş amaçlar, kriterler ve standartlara göre tarafsız olarak analiz etmek ve ölçmek suretiyle kanıtlara dayanarak değerlendirmek, gelecekteki hataların önlenmesine yardımcı olmak, kişi ve kuruluşların gelişmesine, mali yönetim ve kontrol sistemlerinin geçerli güvenilir ve tutarlı hale gelmesine, verimlilik, tutumluluk ve etkinliğin iyileştirilmesine rehberlik etmek ve elde edilen sonuç ve bulguları ilgililere duyurmak için uygulanan sistemli, planlı ve programlı bir süreç olarak tanımlanmaktadır.





Kamu yönetimi üzerindeki denetimin genel olarak yetersiz ve etkisiz olduğu, bunun da yolsuzlukları tam olarak ortaya çıkaramadığı yaygın bir kanıdır. Ancak yolsuzlukla mücadelede temel unsur, yürütmenin kendisidir. Denetim ise, esas itibariyle yürütmenin bir türevidir. Denetimin etkin olmamasının bazı nedenleri vardır. Bunlar, başlıklar itibariyle;

- Kamu yönetiminin mali yapısı ve yasal çerçevenin yetersizliği ve eksikliği,
- Mali saydamlık, hesap verme sorumluluğu ve performans yönetimi gibi temel ilke ve anlayışların bulunmaması,
- Denetim birimlerinin ve mensuplarının bağımsızlığının yerli yerine oturmamış olması,





- Denetimsiz alanların ve faaliyetlerin bulunması
- Mükerrer denetim faaliyetlerinin varlığı,
- Denetim mesleğinin yeterince gelişmemesi,
- Denetim alanında gerekli çağdaş standartların oluşturulmaması,
- Denetimin esas itibariyle uygunluk denetimine yönelik olması,
- Mali tabloların doğruluğunun ve güvenirliliğinin denetimi, mali sistemlerin ve iç denetimin mekanizmalarının kontrolü ve performans denetimi gibi çağdaş denetim uygulamalarının gerektiği şekilde yerine getirilememesi,





- Denetimde bilgiye erişim imkanı veren bilişim teknolojilerinden gereğince yararlanma olanaklarının bulunmaması,
- Denetim raporlarının kamuoyunun bilgisine ve değerlendirilmesine sunulmaması,
- Denetim raporlarının gereğinin yapılmaması,

Şeklinde sıralanabilmekte ve dolayısıyla yolsuzlukla mücadelede istenen sonuçlar elde edilememektedir.





- **Adli sistemden kaynaklanan nedenler;** Ülkemizde yargının sağlıklı, etkin, bağımsız çalışmadığı (yargıda son yıllarda yapılan iyileştirmelere ve düzenlemelere rağmen) kamuoyu araştırmalarıyla zaman zaman gündeme getirilmektedir.

Anayasa mahkemesinin belirtildiği üzere, **“Hukuk Devleti; İnsan haklarına saygı gösteren ve bu hakları koruyup güçlendiren, her türlü eylem ve işlemin hukuka uygun olan, Anayasaya saygılı, hukuku bütün devlet organlarına egemen kılan, hukuka ve hukukun üstün kurallarına kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, kanunların üstünde kanun koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ve Anayasanın bulunduğu gerçeğini kabul eden devlettir.”**





Günümüzde;

- Cezaların yetersizliği ve infaz sistemi,
- Hazırlık soruşturma ve yargılamaların uzun sürmesi,
- Gereksiz yere bilirkişiyeye gidilmesi,
- Dokunulmazlık kapsamının oldukça geniş bir yelpazeye yayılması,
- Fiziki nedenler ve yardımcı personel yetersizliği,
- Hakim ve savcı sayısının yetersizliği,





- Mahkemelerin ve Yargıtay'ın iş yükü,
- Adli kolluğun oluşturulamaması,
- Adliye binaları ile kullanılan araç ve gerecin yetersizliği,

Önemli eksiklikler niteliğindedir ve bu nedenlerle adli sistem etkin ve süratli çalışmamakta, adaletin tecellisinde sorunlar ortaya çıkmakta, güven kaybı yaşanmakta ve yolsuzlukla mücadelede etkinlik kaybolmaktadır.





2. Yapısal Nedenler:

- **Ekonomik Nedenler;** Gelişmekte olan ülkelerin çoğunda Devlet, ekonomik ve toplumsal bir çok işlevi bünyesinde yürütmektedir. Ancak kaynakların kıtlığı ve artan beklentiler nedeni ile bütün hizmetlerin sunumu, genellikle talepleri karşılayamamaktadır. Bu koşullarda, kamu hizmetlerinin dağılımında yolsuzluk için önemli fırsatlar doğmaktadır.

Yolsuzluğun ekonomik nedenleri başlıklar itibariyle aşağıda verilmiştir.

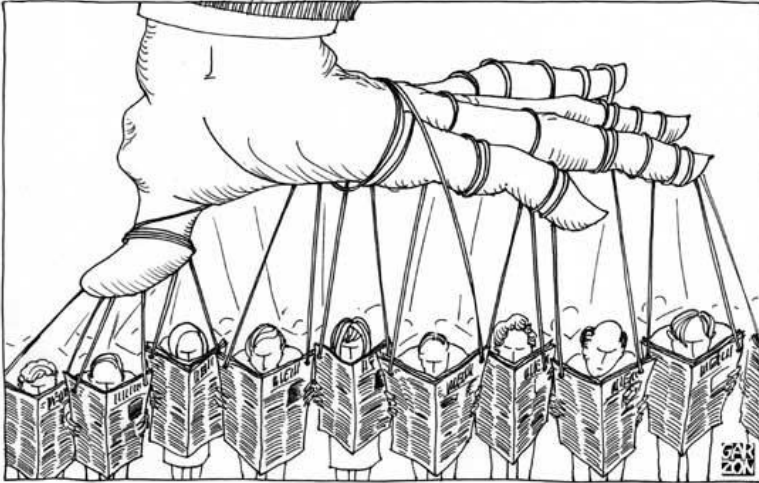


- Enflasyon,
- Devletin ekonomideki ağırlığı,
- Kayıt dışı ekonomi,
- Gelir dağılımındaki adaletsizlik,
- Vergi adaletsizliği,





- **Medya-Ticaret ilişkisine dayalı nedenler;** Yazılı ve görsel basın ve yayın kuruluşları, özellikle örgütlü yolsuzluk suçlarının ortaya çıkarılmasında ve önlenmesinde önemli görevler üstlenmektedir.



Özgür, tarafsız ve olaylara nesnel açıdan bakabilen bir basın, yolsuzlukların saptanmasında ve temiz bir toplum yaratılmasında önde gelen araçlardandır. Ancak basının ve medyanın bu görevi etkili ve sağlıklı bir biçimde yerine getirebilmesinin temel koşulu, başka faaliyetleri yürüten yapılanmalarla organik bir bağının bulunmamasıdır.





- **Siyasetin finansmanı;** Siyasi partiler demokrasinin sınırlarını (vazgeçilmez unsur) olarak kabul edilmektedir. Rekabetçi bir siyasal parti sisteminin oluşmasında ve varlığını sürdürmesinde pek çok unsur etkilidir, ancak özellikle maddi kaynak(para) asli bir nitelik taşır.



Siyasal partiler için getirilen hazine yardımı etkisiz kalmakta, siyasetin finansmanında başka kaynakların aranması yolsuzluklara neden olmaktadır.





3. Yapısal Nedenler:

- Eğitimin yetersizliği,
- Yurttaşlık bilincinin yerleşmemiş olması,
- Sivil toplum örgütlerinin yetersizliği,
- Olumsuz toplumsal algılamalar



Yapılan araştırmalarda Türkiye’de devletin rüşvetle mücadelede yurttaşların aktif desteğinden yararlanması olanağının hayli sınırlı olduğunu ortaya koymaktadır. Fırsatlardan yararlanma, toplumsal algılamamızda üretkenliğini ve verimliliğin gereksizliği ile özdeşleşen boyutlara ulaşmıştır. Bu bağlamda çeşitli faktörler altında oluşan toplumsal algılamamız, yolsuzlukla mücadelede etkin bir konumda değildir.





Özet olarak yolsuzluklar ;

- Toplumsal değer yargılarının kaybedilmesi,
- Toplumsal denetimin yok olması,
- Kişi başına düşen milli gelirin azlığı ve dağılımındaki adaletsizliği,
- Eğitim seviyesinin yetersizliği,
- Hukuk kurallarının yetersizliği ve cezaların caydırıcılığının bulunmaması,
- Demokrasi kültürünün yeterli seviyeye ulaşmamış olması,





- Yüksek enflasyon,
- Spekülatif ve haksız kazanç eğilimlerinin yaygınlığı,
- Kamu kurumlarının ekonomik alanlarındaki varlığının büyüklüğü,
- Özel sektörün hazine bağımlılığı,
- Medya ve siyaset ilişkilerinin kredi ve teşvike dönüşmesi,
- **Makam ve mevkilerin bilgi ve liyakat ölçütü göz önünde tutulmadan ganimet gibi dağıtılması,**

gibi nedenlere bağlı olarak yaygınlaşmakta ve büyümektedir





Yolsuzluk Suçları ve Sonuçları

Esas itibariyle yolsuzluk olgusu, kamu gücünün özel çıkarlar için kötüye kullanılması ilişkisine dayanmaktadır. Genel olarak bu yolsuzluk türleri, (suçları) cezai yaptırımlara bağlanmıştır. Rüşvet, zimmet, irtikap, ihaleye fesat karıştırma, kara paranın aklanması, kaçakçılık, sahtecilik, dolandırıcılık, hileli iflas, emniyeti kötüye kullanma suçları bunlara örnektir.

Türkiye’de genel olarak devlet, özelde de idare denilen yürütme mekanizmasının yaygın problemlerinden birinin yolsuzluk olduğu bilinmektedir.





Bu konuda yapılan araştırmalar sınırlı olmakla birlikte, konuyla ilgili her çalışmada, yolsuzluğun ciddi boyutlarda bir sorun olduğu ortaya konmaktadır.

Çünkü Yolsuzluk;

- Demokrasiyi temelinden sarsıyor.
- Hukukun üstünlüęü ilkesini altüst ediyor
- Eřitlik ve adalet ilkelerini ve devlete olan güveni sarsıyor
- Ekonomik rekabeti olumsuz etkiliyor
- Suça teşvik ediyor ve suç oranlarını artırıyor
- Verimsiz yatırımlara yol açıyor
- Yabancı sermayeyi kaırtıyor
- Kalkınmayı geciktiriyor
- Belki de hepsinden önemlisi yolsuzluk, yolsuzluğu artırıyor ve sonuçta toplumu ahlaki çöküntüye sürüklüyor.





Yolsuzluk riski taşıyan başlıca alanları şöyle sıralayabiliriz;

a- Türk Mali Sistemi

1-Kaynakların harcanması esası

2- Kaynakların toplanması esası

b- Dış ticaret ve kambiyo sistemi

c- Sübvansiyon ve yatırım teşvikleri

d- Kamu borçları

e- Kamu ihale sistemi

f- Bankacılık sistemi

g- Tahsis kuralları

h- Gümrük alanları

ı- Güvenlik ve zabıta hizmetlerinde ve diğer alanlarda yolsuzluk





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

Yolsuzluk evrensel bir olay haline gelmiştir. Kimi ülkelerde bir salgın hastalık niteliğindedir. Yolsuzluğun sonuçları dikkate alındığında, yolsuzlukla mücadele maliyeti ve riski ne olursa olsun vazgeçilmez bir olgu olarak kabul edilmelidir. Oysa yolsuzlukla mücadelede ortaya konulacak gevşekliğin en önemli sonucu ise, toplumun harçları arasında yer alan bazı değer yargılarının önemli tahribatlara uğraması olacaktır.





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

Dürüst, namuslu, onurlu, çalışkan v.s. kavramlar itibar görmeyecek, yerlerini çabuk, emek sarfetmeden para kazanan köşe dönmeçi anlayışlar alacaktır. Bu nedenle, yolsuzlukla mücadelenin sadece belli kurum ve kuruluşların görevi olmaktan çıkarıp, tüm topluma mal edilmesi, sahiplenilmesi gerekmektedir. Yolsuzluğun boyutları ve sonuçları dikkate alındığında, mücadelenin her alanda yapılmasının zorunlu olduğu görülmektedir.





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

Bunun yanında sadece yolsuzluk yapanları cezalandırmaktan çok, suç işlemesine neden olan şartların ortadan kaldırılmasına yönelik önlemler alınması, yolsuzlukla mücadelede daha çok önem ifade etmektedir. Yolsuzluk sayılan bazı eylemlerin suç ve bazı eylemlerin ise suç sayılmaması ve hatta ödüllendirilmesi, uygulamada ve mücadelede gevşeklik yaratacaktır.





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

Ülkemizde yolsuzlukla mücadelede atılacak en önemli adımların başında anayasamızda yer alan “ **işbirliği içinde güçler ayrılığı** “ ilkesinin tavizsiz uygulanmasına yönelik çalışmalar olmalıdır. Nitekim bir çok yetkili, medya sivil toplum örgütü ve yazar tarafından yasama, yargı ve yürütme erklerinin çoğu hallerde iç içe geçtiği beyan edilmektedir. Bir başka ifade ile güçlerin birbirine müdahalesi değil, işbirliği esas olmalıdır.

- **Yolsuzlukla mücadelede devlet hesaplarında açıklık ve şeffaflığın sağlanması, kamuoyunun ve halkın bilgilendirilmesi, iç denetim mekanizmalarının oluşturulması önem arz etmekte olup, bu konuda yasal tedbirler süratle alınmalıdır.**





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

Şeffaflık veya yönetimde açıklık; yönetimin yeniden düzenlenmesi ve bürokratik kişiliğin özelliklerinden bazılarını tartışma ortamına çıkaran bir kavramdır. Söz konusu kavram, açık bir düzeni sağlamak yanında, karmaşık işleri düzenlemeyi, gizli kalmış muhtemel kimlik dışı davranışları açığa çıkarmaya ve bunların doğrusunu gösteren açıklamaların yapılmasını ifade eder. **Şeffaf idare kavramı;**

günümüzde gizliliğin yerini bilgi almak hakkının aldığına temasla “Açıklığın ve buna yönelik reformların amacı, yönetimi çevreleyen sis perdesini kaldırarak, onu örten örtüyü yırtarak, onu koruyan duvarları kaldırarak halka açık bir yönetime ulaşmaktır.

Jacgues CHEVALLER

Böylece açıklık düşüncesi, üstün bir değer ve yönlendirici bir çizgi haline gelmektedir.





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

Kamu yönetimi düzeninin, Anayasadan başlayarak pozitif hukuk sistemi ve örgütlenme alanı çerçevesinde, ideolojilerden, tabulardan, kati hükümlerden ve değişmez kuralların getirdiği bağlayıcılıktan kurtarılarak tüm yeniliklere açık, çağdaşlaşmaya, değişime, bilim ve teknolojinin verilerinden faydalanmaya hazır bir yapıya kavuşturulmalıdır.

- ***Yolsuzlukla mücadele, toplum tarafından benimsenmelidir. Yolsuzluktan mahkum olanların, kamu vicdanından mahkum olması gerekir. Bunun yolu ise, eğitimden geçmelidir. Toplumun değer yargıları, yolsuzlukla mücadeleye karşı hassas bir halde tutulmalıdır. Bir başka anlatımla uzun vadede, yolsuzlukla mücadele, topluma da yayılmalı ve bireylerde bu mücadeleye katılımında bulunmalıdırlar.***





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

- *Yolsuzlukla mücadele, sürekli ve her alanda uygulamayı gerektirir. Yolsuzlukla mücadelede, tüm önlemlerin sistematik bir bütünlük içinde ele alınarak uygulanması gerekmektedir. Bazı alanların ihmal edilmesi, bu konuda duyarsız kalınması, istenilen sonuçlara ulaşılmasına engel olacak bir yaklaşımdır.*





Yapısal Alandaki Mücadele Yolları

1- Yolsuzlukla mücadele amacıyla siyasal iktidarlar tarafından zamana bağlanmış ve devlet politikası haline getirilmiş bir master eylem planı hazırlanmalıdır.

Öncelikle yolsuzlukla mücadele amacıyla kısa, orta ve uzun vadede yapılması gerekli her türlü yasal düzenleme, karar ve faaliyetlerin, önceden bütün boyutlarıyla birlikte katılımcı bir anlayışla değerlendirilerek, yolsuzlukla mücadele eylem planı oluşturulmalıdır. Hazırlanan eylem planı, kamuoyunun bilgilerine sunulularak tartışılmasına imkan sağlanmalı ve toplumun yolsuzlukla mücadelede dikkat duyarlılığı artırılarak katkı amaçlanmalıdır. Oluşturulacak eylem planı, master plan seviyesinde ve devlet politikası niteliğinde olmalıdır.





2- Yasama, yürütme ve yargı erkleri arasında işbirliğine dayalı güçler ayrılığı ilkesinin uygulanmasında ortaya çıkan sorunlar giderilmelidir.





3- Yolsuzlukla mücadele, toplumsal bir kültür haline getirilmelidir.

Toplumun yolsuzluklara karşı daha duyarlı hale gelmesi ve yolsuzluklarla mücadeleye yeterli desteği vermesi, okul çağlarından başlanmak üzere alacağı eğitim ve öğretim ile sağlanabilecektir. Genç kuşakların ve beyinlerin, henüz okul çağlarında iken önemli değer yargılarına sahip olarak yetiştirilmeleri gerekmektedir. Ders kitaplarına ve programlarına, kamu malı, kamu çıkarı, ve kamu hizmeti gibi kavramlar konulmalı, önemi anlatılmalı, herkesin kamu mallarında payının bulunduğu ve kamu hizmetlerinde yararlanma hakkına sahip olduğu, dolayısıyla herkes kamu malını ve çıkarını korumanın bir yurttaşlık bilinci olduğu öğretilmelidir. Bu konular, yazılı ve görsel medya da sıkça işlenmelidir.





4- Yolsuzlukla mücadelenin topluma mal edilmesi için, sivil toplum örgütlerinin güçlendirilmesi gerekir.

Toplumun yolsuzluklara karşı görevini tam yaptığı söylenemez. Bireysel tepkiler yolsuzluklarla mücadelede yeterli değildir. Bu nedenle, sivil toplum örgütlerinin genişlemesi ve gelişmesi, devletin öncelikli politikasından birisi olmalıdır.





5- Yolsuzlukla mücadelenin başarısı, Yoksullukla mücadelenin başarısına bağlıdır.

Yüksek enflasyon, ekonomik krizler, istihdam sorunu ve adaletsiz gelir dağılımı, yoksulluğun başlıca nedenleridir. Bu yapı içinde nasıl olursa olsun para kazanılması anlayışı topluma hakim olmaktadır. Dolayısıyla değişen değer yargıları, yolsuzluklarla mücadele önünde engel oluşturacaktır. Bu nedenlerle, yolsuzluğun bitirilmesine yönelik olmak üzere izlenecek ekonomik politikaların başarısı, yolsuzlukla mücadelenin başarısı ile doğru orantılı olacaktır.





6- Ekonomik faaliyet ve varlıkların, mutlaka kayıt altına alınması sağlanmalıdır.

Kayıt dışı ekonomi varlığı, büyüklüğü ve etkisi yolsuzlukların boyutları ile doğru orantılıdır. Diğer bir ifade ile kayıt dışı ekonomi varsa yolsuzlukta vardır, kayıt dışı ekonomi ne ölçüde büyük ise, yolsuzlukta o ölçüde büyüktür. Bu nedenle Devletin öncelikle ekonomik faaliyetleri kayıt ve beyan altına alarak, yasaların ön gördüğü konularda vergi toplaması ve suç kaynaklı ekonomik faaliyetlerle ilgili gerekli önlemleri alması gerekmektedir. Yapılacak yasal düzenlemeler yanında mevcut yasaların da titizlikle uygulanarak, kayıt dışı ekonominin önüne geçilmesi ve vergi sisteminin etkinliğinin sağlanması önem arz etmektedir.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

1- Yolsuzlukla mücadele kurumsallaştırılmalıdır.

Yolsuzluklarla mücadelenin etkin ve işlevsel görev yürütülmesi, sonuç elde edilmesi amacıyla, hukuki düzenlemelerin yapılması yanında, yeni birim oluşturulmak suretiyle kurumsallaştırılması sağlanmalıdır. Aksi halde yolsuzlukla mücadele, kişisel çabalara bağlı kalacaktır. “Yolsuzluklarla mücadele kurulu” olarak tanımlanabilecek olan bu kurul, öncelikle yeni hukuki düzenlemelerle güçlendirilmesi ve yetkilerle donatılmış olmalıdır. Bu kurul değişik alanlarda uzman olan üst düzey yürütme ve yargı personeli ile önemli sivil toplum kuruluşları, liderleri ve özel sektör temsilcilerinden oluşmalı, kurulun özelliği bulunmalı ve bünyesinde özel yetkilerle donatılan denetim elemanları olmalıdır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

2- Milletvekilliği dokunulmazlığı yerine kürsü ve yasama faaliyetleri esas alan yasama dokunulmazlığı benimsenmelidir.



Bu bağlamda, anayasa değişikliği yapılarak milletvekilliği dokunulmazlığının sınırlandırılması ve sadece kürsü ve yasama faaliyetleri ile sınırlı kalınması, diğer bir anlatımla yasama dokunulmazlığının benimsenmesi, hem AB standartlarına uygun olacak, hem de yolsuzlukla mücadeleye güç katacaktır.



Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

3- Yolsuzlukla mücadele kanunu çıkarılmalıdır.

Mal bildiriminde bulunulması rüşvet ve yolsuzlukla mücadele kanunu, yolsuzluklarla mücadelede yetersiz kalmaktadır. Bunun yanında yolsuzluk suçları değişik kanunlarda yer almaktadır. Ayrıca bazı yolsuzluk eylemleri yasalarımıza göre cezai yaptırıma bağlanmamıştır. Bu nedenlerle, yolsuzluklarla mücadele kanunu çıkarılmalıdır. Bu kanunda;

Öncelikle ülkemiz şartlarına uygun olarak yolsuzluk türleri ve eylemleri belirlenerek yolsuzluk suçları katagorize edilmeli, bir çok ülkede olduğu gibi korumacılık, rant kollama, hediye ve ikram kabul etme eylemleri yolsuzluk suçları olarak tanımlanmalıdır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

4- Yolsuzlukla mücadelede, yargının önemi nedeniyle yargı reformu gerçekleştirilmelidir.

Genel olarak adaletin geç dağıtılması ile adil dağıtılması önünde engel olan sorunların tespit edilerek ortadan kaldırılmasına yönelik bir yargı reformunun yapılması, yolsuzlukla mücadelede önem taşımaktadır. Bu nedenle son zamanlarda yargı reformu yönünde önemli adımlar atılmaktadır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

5- İmar suçları, yolsuzluk suçları arasında sayılmalıdır.

Ülkemizde önemli yolsuzluk türlerinden birisi de, haksız arazi ve yapı rantları yaratılmasına dayalı imar uygulamalarıdır. Bu yönde yeni yasal düzenlemeler yapılmalıdır. (Yasalara aykırı imar uygulamaları imar suçluları olarak tanımlanmalı, yaptırımları belirlenmelidir.)





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

6- Yolsuzluk suçları, öncelikle yargılanmalı ve süratle karara bağlanmalıdır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

7- Yolsuzluk suçlarında, af kanunlarının çıkarılmayacağı, zaman aşımının uygulanamayacağı ve cezaları ertelenemeyeceği gibi düzenlemelerin anayasa hükmü haline getirilmesi sağlanmalıdır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

8- Yolsuzluk suçlarından mahkum olanların, yolsuzluğun bedelini ödemekle yükümlü tutulması esas alınmalıdır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

9- Siyasi Ahlak Kanunu çıkarılmalıdır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

10- Parasal kaynakların şeffaflığını sağlamak amacıyla yönelik olmak üzere siyasi partiler Kanunu ile Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanunda değişiklikler yapılmalıdır.



Siyasal iktidarların toplumsal baskıya olabildiğince hissetmesi de yolsuzlukla mücadelede büyük önem taşımaktadır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

11- Medya-ticaret ilişkileri yeniden düzenlenmelidir.



Bu denli önemli işleve sahip bulunan yazılı ve görsel basının, etik kurallar içinde bulunması ve ticari faaliyetlere eşit mesafede ve uzak bulunması büyük önem taşımaktadır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

12- Gümrük Sistemi yeniden ele alınmalıdır.



Gümrükler sağlıklı ve kayıt altına alınmış bir ekonominin ilk taşlarındandır. Bu anlamda, gümrük mevzuatının sadeleştirilerek herkes tarafından anlaşılır hale getirilmesi ve bürokratik işlemlerin azaltılması ile işe başlanmalıdır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

13- Kara paranın aklanmasına ilişkin düzenlemenin günümüzün gelişmelerine uygun hale getirilmesi önem arz etmektedir.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

14- Mal bildirim sistemi, yolsuzlukla mücadeleye yönelik olarak yeniden ele alınmalıdır.

3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu ile istenen amaçlara ulaşamadığı görülmektedir. Başlıca nedeni ise, tüm ekonomik faaliyetlerin kayıt altında olmaması ve mal varlıklarına ilişkin kayıtların merkezileştirilememesidir.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

15- Kamu Malları Kanunu çıkarılmalıdır.

Ülkemizde yolsuzluk türlerinden birisi de, hazine ya da kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetinde bulunan ya da Devletin hüküm ve tasarrufunda bulunan yerlerin haksız işgali ve kullanımıdır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

16- Liyakat esasına dayalı personel rejimi hayata geçirilmelidir.

Yolsuzlukla mücadele açısından, siyasi iktidarlar tarafından yapılacak her türlü düzenleme ve alınacak önlemler, kamu personeli eliyle yürütüleceği gerçeği göz önünde tutulduğunda, yolsuzlukla mücadelenin başarısı, öncelikle liyakata dayalı bir personel sisteminin oluşturulması ile mümkün olabilmektedir.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

Ayrıca kamu personel rejimine yönelik düzenlemede; Kamu personelinin varlık sebebi olan vatandaşa yaklaşımı ve hizmetin standartları belirlenmeli, atamalar norm kadrolara bağlanmalı, kariyer esas kabul edilmeli, ücrette adalet sağlanmalı, işçi-memur ayrımı kaldırılmalı, Devlette görev almanın işi garanti anlayışına son verilmeli, dikey örgütlenme yerine sorumlulukların ve yetkilerin dağıtıldığı yatay örgütlenme modeline ağırlık verilmesi gibi ilke ve düzenlemeler hayata geçirilmelidir.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

17- Kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanları ile hizmetlerinin, kendileri tarafından kurulan şirket, dernek, vakıf gibi kuruluşlarla ilişkisi kesilmelidir.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

18- Kamu görevlilerine adil ve yaşanır ücret verilmesi sağlanmalıdır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

19- Kamu Yönetiminde mali saydamlığı ve mali hesap verme sorumluluğunu hedef alan bir düzenleme yapılmalıdır.

Kamu yönetiminde saydamlık, özellikle mali açıdan önem taşımaktadır. Mali saydamlık, sorumluluğu güçlendirir ve riskleri azaltır. Kamu Yönetiminde, mali saydamlık ve açık bir hesap verme sorumluluğu, yolsuzluk faaliyetleri üzerinde caydırıcı etkiler yapacaktır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

20- Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin Yargılama Usulü ve Sisteminin, yolsuzlukla Mücadele amacıyla uygulanacak eylem planına göre, belli bir zaman sürecinde değiştirilmesi gerekmektedir.

Anayasanın 129. maddesine dayanılarak çıkarılan “**4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun**” memurların ve diğer kamu görevlilerinin görevlerinde doğan belli suçlardan yargılanabilmelerinin, öncelikle idare tarafından yapılacak bir ön inceleme sonucunda yetkili makamların vereceği soruşturma iznine müteakiben savcılık tarafından verilen kararlarına karşı Cumhuriyet Başsavcısı, müşteki ya da ilgili memurların itiraz hakları bulunmaktadır. Böylece idarenin işlem ve kararları, idari yargı denetimine tabi tutulmaktadır.





Hukuksal Alanda Yapılması Gereken Düzenlemeler ve Öneriler

Bir hukuk devletinde, yolsuzlukla mücadele açısından yargının bağımsız olması ve herhangi bir dokunulmazlık zırhı bulunmadan yargılamalar yapması en doğal düşünce tarzıdır.





Personelin Eğitim, Nitelik Ve Motivasyonlarının Arttırılmasına Yönelik Tedbirler

a) Yasal Tedbirler

1- Kamu hizmetlerinde başarılı, bilgili, beceri sahibi, doğru karar verebilen ve uygulayabilen yöneticilere ihtiyaç olduğu göz ardı edilmeksizin atamalarda ehliyet ve liyakattan sapılmayarak görev değişikliklerini sınırlandırıcı tedbirler getirilmelidir.

2- Siyasal görevler yasal olarak belirlenip siyasal iktidarlara yalnızca bu görevi yapanları değiştirme imkanı sağlanarak bürokrasinin politize olması azaltılmalı ve bu kadroların nitelikleri de önceden saptanmalıdır.





Personelin Eğitim, Nitelik Ve Motivasyonlarının Arttırılmasına Yönelik Tedbirler

3- Personel rejiminde, caydırıcılığı esas alan cezalandırma anlayışı yerine, personelin motivasyonunu artırmayı amaçlayan ödüllendirme yaklaşımı esas alınarak, çalışanların hizmet kalitesinin iyileştirilmesi sürecine geniş ölçüde katılmalarını sağlayacak çeşitli özendirme sistemlerinin, kurulması için yasal düzenlemeler yapılması.

4- Dürüst, çalışkan, başarılı memurların manen ve maddeten ödüllendirilmeleri usulüne işlerlik kazandıracak yeni yasal düzenlemeler getirilmelidir.





Personelin Eğitim, Nitelik Ve Motivasyonlarının Arttırılmasına Yönelik Tedbirler

5- Merkeziyetçi anlayışa göre biçimlendirilmiş, genel standartlı, sürekli koruma kalkanına sahip, sabit ücret esaslı memuriyet statüsüne son verilerek; göreve alınmada, yükseltimede ve işten çıkartılmada uzmanlık niteliğine ve görevdeki yararlığa dayalı olarak yerel istihdam ilkelerinin esas alındığı, ancak ücretlendirmenin verimli ve nitelikli personele daha fazla maaş verilmesini sağlayacak biçimde düzenlendiği bir memuriyet rejimine geçilmesi, yolsuzluk olaylarına karşı alınmış çok iyi bir düzenleme olacaktır. (TİD, Sayı:43, Sayfa:18)





Personelin Eğitim, Nitelik Ve Motivasyonlarının Arttırılmasına Yönelik Tedbirler

b) İdari Düzenlemeler

1- Yolsuzluk olaylarına karşı hizmet içi eğitimle devlet memuru olmanın gerektirdiği yüksek sorumluluk fikri zihinlere yerleştirilmeli; hizmet içi eğitimlerde etkin programlar uygulanarak boşalan her kademedeki yönetim görevi teşkilata duyurularak bu görevlere atanmada sınav esası getirilmeli, hizmet içi eğitim mutlaka terfilerde rol oynamalı, üst yöneticiler için Avrupa Birliğine girme hazırlıkları olan ülkemizde lisansüstü eğitim aranmalıdır. Üst görevlere atanmada bilgi, liyakat, beceri yanında mal bildirimi ve sicilinde mutlaka birlikte değerlendirilmesi yönünde düzenlemeler getirilmelidir.





Personelin Eğitim, Nitelik Ve Motivasyonlarının Arttırılmasına Yönelik Tedbirler

2- Görev ve iş bakımından, halkla ve iş sahipleriyle doğrudan ilişkide bulunan personelin seçiminde psikolojik yöntemler uygulamaya geçirilmelidir.

3- Uzmanlık ve özel meslek bilgisi gerektiren ve geçici süreli görevler ile çalıştırılacak personelin nitelik ve nicelikleri de önceden tanımlanarak sözleşmeli personel çalıştırılması buna göre yapılmalıdır.





Personelin Eğitim, Nitelik Ve Motivasyonlarının Arttırılmasına Yönelik Tedbirler

4- Verimliliğin artırılması ve niteliğin korunması açısından sivil kamu yönetiminde de askeri personele uygulanan benzer bir yöntem geliştirilerek yükselme ve emekli edilmelerde bu yöntem geçerli kılınmalı; belirlenen hedefleri gerçekleştiremeyen yöneticilerden bunun hesabı sorulmalıdır.

5- Şekilci ve statükocu denetim anlayışına son verilerek, personelin değerlendirilmesinde ve kamu hizmetlerinde performans ölçümü ile birlikte yerindelik ve verimliliğe yönelik denetim anlayışı hayata geçirilmelidir.





Personelin Eğitim, Nitelik Ve Motivasyonlarının Arttırılmasına Yönelik Tedbirler

c- Kamu Yönetimi Etik Kuralları

Kamu yönetiminde etik konusu da, kamu görevlilerine etik değerlerin verilip kazandırılarak personelin eğitim, nitelik ve motivasyonlarının artırılmasında çok önemli bir yaklaşım ve davranış modelidir.

Kamu görevlileri, her gün kendilerinin kişisel ve mesleki dürüstlüklerinin ve erdemlerinin denetlendiği durumlarla karşılaşır. Dolandırıcılık, savurganlık ve yetkiyi kötüye kullanma gibi etik dışı davranışların devlet yönetiminde yeri yoktur ve bunun bedeli yetersiz ve niteliksiz hizmettir. Bu yüzden her düzeydeki kamu görevlilerinin etik dışı davranışları reddetmesi gerekir.(Stainberg ve Austern, 1996, S. 5-6)





Personelin Eğitim, Nitelik Ve Motivasyonlarının Arttırılmasına Yönelik Tedbirler

Aslında kamu yönetiminde etik değerlerin kökleri çok eski çağlara kadar uzanmaktadır. Örneğin Coşkun'un (1997, S. 160) aktardığına göre bunun ilk örneklerinden birini ilk çağda Atina halkının "Değerler Bildirgesi" oluşturmaktadır. Değerler Bildirgesi, bugün de hemen hemen tümüyle kamu yönetiminin etik değerlerini kapsamaktadır. (Coşkun, 1997, S.160)





Personelin Eğitim, Nitelik Ve Motivasyonlarının Arttırılmasına Yönelik Tedbirler

ATINA ANDI

Ülkemizi hiçbir zaman korkaklık ve Sahtekarlık eylemleri ile utandırmayacağız;

Ordudaki arkadaşlarımızı yalnız bırakmayacak, ülkemizin kutsal emanetleri ve idealleri için, hem yalnız hem de birlikte savaşaacağız;

Ülkemizin kanunlarına itaat edecek ve saygı göstereceğiz;

Toplumda saygı ve hürmetin yerleşmesini sağlamak yolunda elimizden geleni yapacağız;

Kamu hizmeti anlayışını daima, canlı tutmak için çabalayacağız;

Böylece tüm bu yollarda bu ülkeyi, bize bırakıldığından daha az değil, daha iyi ve daha güzel bir şekilde bizden sonrakilere bırakacağız.





Personelin Eğitim, Nitelik Ve Motivasyonlarının Arttırılmasına Yönelik Tedbirler

ABD KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURALLARI

1. Kişilerden, siyasal partilerden ve devlet kuruluşlarından önce en üstün ahlak kurallarına ve ülkeneye itaat göster.
2. Anayasa, yasalar ve mevzuata saygı göster ve koru.
3. Tam gün aldığın ücret için tam gün çalış; görevini yerine getirirken en iyiyi yapmaya gayret göster.
4. Görevlerin yerine getirilmesi için en etkin çözüm yollarını bul ve görevi en iyi yapacak kimseleri istihdam et.
5. Kendine ya da başkalarına özel çıkar sağlayacak şekilde adil olmayan davranışlarda asla bulunma; kamu görevini yaparken kendine veya aile üyelerine önerilen çıkar ve faydaları asla kabul etme.





Personelin Eğitim, Nitelik Ve Motivasyonlarının Arttırılmasına Yönelik Tedbirler

ABD KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURALLARI

6. Kamu görevlisi olarak görevini ifa ederken bir devlet kuruluşunu bağlayacak şekilde hiçbir zaman söz verme.
7. Doğrudan ya da dolaylı olarak devlet ile hiçbir ticari ilişki içinde olma.
8. Kamu görevini yerine getirirken sahip olduğun gizli bilgileri özel çıkar sağlamak amacıyla asla kullanma.
9. Gördüğün yolsuzluk ve usulsüzlüklerin ortaya çıkmasını sağla.
10. Kamu görevinin kamu güveni için önemli olduğunun bilincinde olarak bu ilkeleri koru ve gözet.





Özel Kesim, Sivil Toplum Örgütleri ve Akademik Çevrelerden Sağlanacak Katkılar

a- Özel Kesim

- Yolsuzluklarla mücadele konusunda, özel kesim olarak ülkenin ve toplumun çıkarları ön plana çıkarılarak kullanılan kredilerin (yatırım, teşvik kredisi ile kişisel krediler) en üretken, verimli, kaynak yaratıcı alanlarda kullanılması, ülke ekonomisinin gelişmesine toplumun kalkınmasına yardımcı olacaktır. Bu konuda özel kesim duyarlı olarak üzerine düşen görevi tam olarak yapmalıdır.





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

- Vergi denetiminde etkinliğin artırılması için özel sektörden daha çok yararlanılmalı, bu amaçla Yeminli Mali Müşavir ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin her türlü beyannameleri tasdik etmeleri sağlanmalıdır.
- Vergi ödemedeki adaletsizliğin ortadan kaldırılması için özel kesim kazancı üzerinden ödemesi gereken vergisinin gerçek beyannamesini vergi dairelerine bildirilmesi durumunda bu alandaki yolsuzlukların önlenmesi konusunda ülkeye ve topluma büyük katkılar sağlanmış olacaktır.





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

b- Akademik Kesim

- Yolsuzlukların önlenmesi konusundaki, akademik çevrelerce yürütülen bilimsel araştırmaların desteklenmesi,
- Yüksek Öğrenim Kurumuna bağlı Üniversite ve Yüksek Okul kurumlarında; Kamu Yönetimi Ahlakı, Kamu Yönetiminde Etik Değerler konularının mutlaka yer almasının sağlanması,
- Akademik kesim; kamu yönetimi ile işbirliği ve koordinasyon kurarak yolsuzlukla mücadelede çözüm alternatiflerinin geliştirilmesi için çalışma programları yapmaları belki de bu alanda çok büyük fayda sağlayacak bir girişim olacaktır.





c- Sivil Toplum Örgütleri

- Demokratik yaşam biçimi yurttaşların seçilmiş ya da atanmış olan kamu görevlilerinin etik ilkelere uygun davranmalarını beklemelerini ve bu yönde sivil toplum örgütlerinin baskı unsuru olmalarını da gerektirir.

Bu nedenle; ülkede var olan tüm sivil toplum örgütlerinin daha duyarlı, demokratik tepkisellikte öncü, katılımcı olması da yolsuzluğa karşı alınacak en önemli yaptırımlardan ve katkılardan birisi olacaktır.

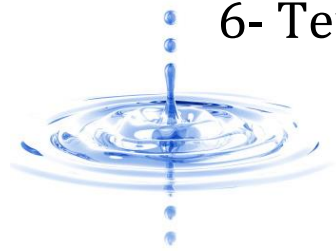




Tespit Edilen Diğer Hususlar ve Değerlendirmeler

Yolsuzlukla Mücadele İçin Yapılması Gerekenler:

- 1- Küçültülmüş etkin devlet
- 2- Yerinden yönetimin yaygınlaştırılması (yer, hizmet ve her açıdan yetkilerin aşağılara devri)
- 3- Kırtasiyeciliğin azaltılması
- 4- Şeffaflık, açıklık
- 5- Ahlak yasalarının oluşturulması (Her kurum için)
- 6- Temiz eller operasyonlarının yapılması ve desteklenmesi





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

7- Yönetimin yeniden yapılandırılması

8- Denetimlerin güçlendirilmesi ve sıklaştırılması, yaptırımların ağırlaştırılması

9- Yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi

10- Tüm Okullarda ve Üniversitelerde kamu yönetimi ahlakı ve etik değerler konusunda eğitim verilerek yurttaşların yetiştirilmesi

11- Bilgilenme ortamının sağlanması

12- Ahlak komitelerinin kurulması





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

Mülki İdare Amirlerinin Yolsuzlukla Mücadele Konusunda Kanunlarla Verilmiş Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Merkezi idarenin ve hükümetin taşra yönetiminde birinci derecede yetkilisi ve sorumlusu olan mülki idare amirleri (Vali, kaymakam) görev yaptığı mülki hudutlar içerisinde meydana gelebilecek ya da gelen yolsuzluklar konusunda da titiz, dikkatli, duyarlı davranmak ve üzerine düşen görevleri yapmak durumunda ve zorundadır.

Bu doğrultuda; 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 24.maddesinde, “Vali ve kaymakamlarla nahiye müdürleri, emir ve nezaretlerine tabi dairelerde, suiistimallerin ve alelümum kanunsuz hareketlerin vukuundan mesuldürler.





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

Yine 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 17 nci maddesinde de “Valiler, İl içinde, denetim ve teftişleri altında bulunmayan bütün daire ve müesseselerde vuku bulduğunu öğrendikleri yolsuzlukları ilgili makamlara bildirirler. İlgili makamlar lazım gelen incelemeyi yaparak kanuni gereğini ifa eder ve sonucundan valiye bilgi verirler” denilmektedir.





Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

Ayrıca, 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 237 sayılı Taşıt Kanunu, “Dilekçe hakkının” kullanılmasına ilişkin Anayasanın 74 üncü maddesi; 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun gibi kanunlar Vali ve Kaymakamlara görev, yetki ve sorumluluklar vermiştir.

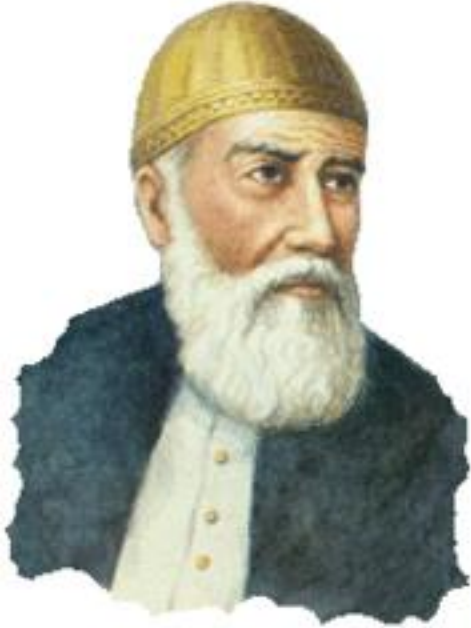




Yolsuzlukla Mücadelede Alınabilecek Önlemler ve Öneriler

Bu durumda yapılacak iş; mülki idare amirleri; görev yaptıkları mülki sınırlar içerisinde gerektiğinde kanunların yasal çerçevede uygulanmasını sağlamak ve kaçınmayacaklardır.





Selam verdim, rüşvet değildir diye almadılar. Hüküm gösterdim, faydasızdır diye iltifat etmediler. Gerçi görünürde itaat eder gibi davrandılar ama bütün sorduklarıma hal diliyle karşılık verdiler.

~ Fuzûlî ~
Şikâyetnâme





YÜCELİK BELGESİ

Her iyiliğin kaynağı adalettir...

Adil olmayan kişinin elinden çıkan iş, kötü iştir... Peygamberimiz “bir günün adaleti yetmiş yıllık ibadetten üstündür” buyurmuştur.

Öyle insanlar vardır ki, ellerinde fırsat yok iken salih(İslam dininde kutsal sayılan bir peygamberdir), abit(biraz) ve zahit(Kendini ibadete adayan kimse) görünürler. Ellerine fırsat geçince nemrut(Yüzü gülmez, katı yürekli, inatçı, aksi, zâlim kimse) kesilirler.



Hizmetinde kullandığın
adamların dış hallerine aldanma! Mala
muhabbet göstereni devlet hizmetinde
kullanma! Zira o adamlar ki,

Allah'ın bana emanet ettiği halkı
ezerler...

Kıyamet günü sorumlu benim!..

Ey Gazi Bali Bey : mansıbımın geliri
mansıbımın yetmez diye gam çekme, ne
dilediğin varsa benden iste, sana emanet
ettiğim askerlerimin ve tebaamın(Uyruk),
gençlerini evlat, ihtiyarlarını baba, yaşlılarını
da kardeş bil..., Bilhassa fukaraya şevkat ve
muhabbetle ihsan kapılarını aç!...

Kanuni Sultan Süleyman





İyi yönetime ulaşabilmesi için kamu yönetiminde

- Ahlak kurallarının temel ilkeleri belirlenmelidir ve tartışmasız duyurulmalıdır.
- Bu konuda kamu çalışanları eğitimden geçirilmelidir.
- İlkelerden sapkınlık halinde psikolojik danışmanlık çerçevesinde çalışanlara özel amaçlı ruhsal eğitim yapılmalıdır.
- Ahlaki kurullarına uyum konusunda yönetici denetimi, müfettiş denetimi, mal varlığının izlenmesi, kaynakların araştırılması gibi yöntemlerle çalışanların objektif sorgulanması yapılmalıdır.





İyi yönetime ulaşabilmesi için kamu yönetiminde

-Kamu kaynaklarını özel çıkar amaçlı kullanan yöneticiler ve çalışanlara hakkında kamu vicdanını rahatlatarak idari, cezai ve disiplin tedbirleri alınmalıdır.

-Ahlak ilkelerinin korunması ve titizlikle uygulanması hususunda, üst kademe yöneticilerinden, teftiş edenlerden aşağıya doğru hiyerarşik olarak, kurallara uyma noktasında titiz tavır sergilenmesi sağlanmalıdır.

-Bireysel talepler kamu yararı gözetilmek suretiyle değerlendirilmeli, kamu düzenini bozucu ve kamu yararına olmayan fiillerden özenle kaçınılmalıdır.





İyi yönetime ulaşabilmesi için kamu yönetiminde

-Kamu yöneticisi veya çalışanları izlediklerini, denetlediklerini, ahlak dışı eylem yaptıklarında sorgulanacaklarını ve cezalandırılacaklarını hissetmelidirler.

-Kanun, tüzük, yönetmelikler ve idari emirlere uygun, zamanında hizmet veren, iş yapan, kamu gücünü kötüye kullanmayan personel ödüllendirilmelidir.





İyi yönetime ulaşabilmesi için kamu yönetiminde

-Açık yolsuzlukla ilgisi görülmemekle birlikte çalışmayan personel, görevini yapmadığı için sorgulanmalı, gerekiyorsa cezalandırılmalıdır.

-Kamu yöneticileri için kariyer ve liyakat mutlak aranmakla birlikte, bunun yanı sıra bireysel ve toplumsal ahlaki değerlere bağlılık ve sağlam karakterli olmaları aranmalıdır.





Sonuç olarak; temiz toplum, temiz yönetim ve temiz siyasetin tesisi için her şeyden önce ortak etik değerler etrafında toplumsal işbirliği ve uzlaşmanın sağlanması gerektiği unutulmamalıdır.





"İnsanlar arasında iyilikten başka hiçbir üstünlük kabul etmem. Karakterin olmadığı yerde, ne büyük sanatçı, ne de büyük mücadele adamı vardır. Orada var olan, zamanın yok ettiği, içleri boş yaratıklardır. Bütün mesele, büyük görünmek değil, gerçekten büyük olmaktır. "



~ Ludwig van Beethoven ~





Devlet idaresinin kıymet ve büyüklüğü hakkında peygamberimiz (s.a.v) şöyle buyurmuştur:



‘Sultanın bir günlük adaleti, Allah'a (c.c) karşı yapacağı yetmiş yıllık nafîle ibadetinden daha üstündür.’



Lider olmak işte böyle bir şey...



Büyük olmak için kimseye iltifat etmeyeceksin, hiç kimseyi aldatmayacaksın, ülke için gerçek amaç ne ise onu göreceksin ve o hedefe yürüyeceksin. Herkes senin aleyhinde bulunacaktır, herkes seni yolundan çevirmeye çalışacaktır. Fakat sen buna karşı direneceksin, önüne sonsuz engeller de yığacaklardır; kendini büyük değil küçük, zayıf, araçsız, hiç sayarak, kimseden yardım gelmeyeceğine inanarak bu engelleri aşacaksın. Bundan sonra da sana büyük derlerse, bunu söyleyenlere güleceksin.

K. Atatürk



“İçinde yaşadığımız için bu dünyayı biraz daha iyi veya biraz daha güzel yaparak sizden sonra geleceklere bırakınız.”



“İnsanı İnsan Yapan Bütün Değer ve Erdemlerle Donanmış
Temiz Toplumunu Birlikte Kuralım.”



Vicdanınız kılavuzunuz olsun...

Cemal YILDIZER
Mersin Vali Yardımcısı
cemalyildizer@hotmail.com

Teşekkür ederim!





Cemal YILDIZER
Mersin Vali Yardımcısı

